

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı

2103

Tarih

24.10.2010

10/971

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Su kaynakları ve su hizmetlerinin özelleştirilmesinin neden olduğu olumsuz durumun incelenmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasamızın 98, TBMM İçtüzüğüümüzün 104 ve 105. maddeleri gereğince Araştırma Komisyonu kurularak sorunun araştırılmasını arz ve talep ederiz.

1-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
2-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
3-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
4-AYLA AKAT ATA	BATMAN
5-BENGİ YILDIZ	BATMAN
6-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
7-EMİNE AYNA	MARDİN
8-FATMA KURTULAN	VAN
9-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
10-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
11-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
12-M. NURİ YAMAN	MUŞ
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	IĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

İnsanın, yaşam döngüsü içinde suyun önemini bilince çıkarması için ne yazık ki “Küresel Isınma” kavramı ile tanışması gerekmiştir. Su, canlı yaşamı için en önemli bileşenlerin başında yer alarak, yaşamın sürdürülmesinin yegâne kaynağıdır. Bu nedenledir ki su, piyasa değeri olan bir meta değil, insanlığın ve doğanın ortak varlığı ve tüm canlıların en temel hakkıdır.

Dünyadaki tatlı su miktarı, toplam su hacminin yalnızca yüzde 3'lük kısmını oluşturmaktadır. Tatlı su kaynaklarının büyük bölümü ise buzullar, atmosfer, yer altı suları gibi temin edilmesi zor yerlerde bulunmaktadır. Bu adaletsiz dağılım kapalı bir sistem olarak işleyen ve dünya tatlı su varlığına kaynaklık eden su döngüsünde de devam etmektedir. Değişen yağış miktarı ve iklim koşulları bazı ülkeleri su zengini yaparken, bazı ülkeleri ise adeta çöl koşullarına mahkûm etmektedir. UNESCO'nun hazırladığı Dünya Su Gelişme Raporu'na göre; tatlı su kaynakları, temizliği, atık suyun işlenmesi gibi göstergeler açısından 148 ülke içinde 45. sırada yer alan Türkiye, su fakiri olma eğilimi taşımaktadır.

Türkiye, kişi başına düşen 1500 metreküp kullanılabilir su miktarı ile su azlığı yaşayan bir ülke konumundadır. Sahip olduğumuz tatlı su kaynaklarını gerektiği gibi korumamız ve kamusal bir yaklaşımla yönetmemiz halinde bile nüfus artışı nedeniyle gelecek on yılda su fakiri bir ülke olacağımız hesaplanmaktadır. Yıllık 112 milyar metreküp olan kullanılabilir su varlığımız, insan kaynaklı kirlenme, aşırı tüketim, arıtmasız çalışan sanayi, su havzalarının tahribatı, tarımsal gübre ve ilacın bilinçsiz kullanımı, en önemlisi de özelleştirme çabaları nedeniyle tehlike sinyalleri vermektedir. Mevcut iktidarın suyu piyasada alınıp satılabilen bir meta olarak görme anlayışı, bu tehlikeyi tetiklemekte ve gelecekte bizleri bekleyen karanlık tabloya davetiye çıkarmaktadır. Oysa sularımız, coğrafyamızda ki tüm insanlar ve canlılar için en temel ve en yaşamsal haktır.

AKP Hükümetinin uyguladığı neoliberal politikalar sonucunda, halkın malı olan kullanılabilir ve içme sularımız, yerli yabancı sermayeye peşkeş çekilmesi hızlanarak devam etmektedir. Bir yandan mevcut hükümet politikalarının merkezi düzeydeki uygulayıcısı DSİ, akarsularımızı “su kullanım hakkı” adıyla 49 yıllığına HES projelerine kurban ederken, diğer yandan yerel düzeydeki uygulayıcısı kimi Belediyeler ve İl Özel İdareleri tarafından, kamusal bir hizmet olarak ele alınması gereken su hizmeti, özelleştirme ve taşeronlaştırmaya teslim edilerek ticarileştirilmektedir.

Özel işletme mantığıyla hareket eden yerel yönetimler, şebeke suyunun kalitesini düşürerek ve kontrollü su sayaçlarını yaygınlaştırarak halkın suya

erişim hakkını engellemektedir. İstanbul ve Ankara gibi birçok büyük kentlerimizde halk, musluklardan akan suyu içemediği için şişelenmiş suyu satın almaya zorlanarak, su şirketlerinin kasalarını doldurmaya mahkûm edilmiştir. Yerli ve yabancı sermayenin kol kola girerek delik deşik ettiği Uludağ Milli Parkında, su dolumu yapan şirketlerin sayısı şimdiden 20'yi aşmış durumdadır.

Tüccar mantıklı belediyelerin çoğunda, sayaç okuma ve istasyon bakımı gibi parçalı işlerde özelleştirmeler tamamlanmıştır. Ortaya konulan senaryonun birinci perdesi bu şekilde oynanırken, ikinci perdede şebeke sularının topyekûn özel şirketlere bırakılmasının altyapısı hazırlanmaya çalışılmaktadır. Özelleştirmelerin uluslararası boyutunu ise IMF, Dünya Bankası ve uluslararası Finans Birliği gibi kuruluşlar oluşturmaktadır. Bu kuruluşlar şartların olgunlaşmasıyla birlikte arkalarına gizledikleri uluslararası dev su firmalarını; verimlilik, suyun ve su hizmetlerinin kalitesini artırma gibi toplumsal fayda yaftaları ile yaldızlayıp sahneye sürmeyi beklemektedirler.

Kentlerimizde özelleştirme ve ticarileştirilmeye teslim edilen su hizmetlerinin, hem kent halkının, hem yerel yönetimlerin, hem de hazinenin başına nasıl belalar açtığı Antalya ve Kocaeli örnekleri ile görülmüştür. Bu nedenle, su hizmetleri ve su kaynaklarımız üzerindeki özelleştirme politikalarının neden olduğu sorunların araştırılması ve tespit edilmesi yerinde olacaktır.